

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การประถมศึกษาในปัจจุบันจัดตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้พร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะพลเมืองดีตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต ทนต่อการเปลี่ยนแปลง มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ทำงานเป็นและครองชีวิตอย่างสงบสุข (กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ, 2535) เพื่อให้ผู้ผ่านการศึกษาในระดับประถมศึกษาซึ่งเป็นประชาชนส่วนใหญ่ในชาติ เป็นผู้รู้จักคิด รู้จักทำ รู้จักแก้ไขปัญหา และเป็นคนที่ดีของสังคมและประเทศชาติ ทรัพยากรบุคคลที่มีคุณสมบัติดังกล่าวจะเป็นผู้ที่สามารถพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไป จึงเห็นได้ว่าการศึกษาระดับประถมศึกษามีความสำคัญมากในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีคุณภาพ

การจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาจะบรรลุถึงจุดหมายของหลักสูตรได้ จะต้องจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางคือ การที่ให้นักเรียนได้เรียนและค้นคว้าด้วยตนเอง มีการทำงานร่วมกันโดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะ ทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนอย่างแจ่มแจ้ง เห็นคุณค่าของการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง อีกทั้งยังช่วยให้นักเรียนมีความคิดกว้างไกล รู้จักเชื่อมโยงสิ่งที่ได้ศึกษาเข้าด้วยกัน มีการพัฒนาสมอง สติปัญญา อารมณ์และจิตใจ (สายหยุด จำปาทอง, 2526)

การเรียนการสอนที่เน้นความสำคัญของการให้นักเรียนศึกษาด้วยตนเองดังกล่าว ทำให้ครูต้องใช้วิธีการสอนหลาย ๆ วิธี และจัดกิจกรรมให้ครบในทุกกลุ่มประสบการณ์ เพื่อให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน บทบาทของครูก็ต้องเปลี่ยนไปจากการเป็นผู้บอกความรู้แก่นักเรียนมาเป็นผู้ชี้แนะทางการเรียนโดยการเตรียมบทเรียน จัดกิจกรรมให้แก่นักเรียน และแนะนำให้นักเรียนได้รู้วิธีการหาความรู้จากห้องสมุดและจาก

แหล่งความรู้อื่น ๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2527) นักเรียนก็ต้องศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้อื่น ๆ นอกห้องเรียนมากขึ้น เพราะกระบวนการสอนในห้องเรียนเป็นเพียงการชี้แนะเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ส่วนหนึ่ง แต่ไม่เป็นการเพียงพอต่อการเสริมสร้างประสบการณ์ในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน (สมหมาย วงศ์วิทยากุล, 2522) ดังปรากฏในแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับพุทธศักราช 2535 ซึ่งกล่าวถึงแหล่งการเรียนรู้ว่า การเรียนนั้นไม่จำเป็นต้องใช้ห้องเรียนเป็นที่พึ่งเพียงอย่างเดียว แต่แหล่งวิทยาการอื่น ๆ เช่น วัสดุ ห้องสมุด แหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น พิพิธภัณฑสถาน ตลอดจนสื่อมวลชน เป็นเครื่องมือในการเรียนการสอนเทียบเท่าโรงเรียนทั้งสิ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535)

การที่แหล่งความรู้อื่น ๆ นอกห้องเรียนมีความสำคัญและจำเป็นสำหรับการเรียนทำให้ห้องสมุดโรงเรียนมีความสำคัญและความจำเป็นมากยิ่งขึ้น เนื่องจากห้องสมุดเป็นแหล่งรวมสรรพวิทยาการต่าง ๆ ที่เหมาะกับจุดประสงค์และเนื้อหาของบทเรียน ตลอดจนความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนที่นักเรียนสามารถหาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเองโดยไม่จำกัด และนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาการเรียนทำให้การเรียนของนักเรียนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ทั้งห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษายังเป็นห้องสมุดแห่งแรกที่เสริมสร้างให้นักเรียนรู้จักค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งวิทยาการอื่น ๆ นอกเหนือจากห้องเรียน (กนกวรรณ สุภกิจ, 2527) ทำให้นักเรียนคุ้นเคยกับการใช้ห้องสมุด ปลูกฝังนิสัยการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจากห้องสมุด รู้จักช่วยตนเอง รู้จักการเรียนรู้จากการอ่าน การฟังและการพูด (ประภาวดี สืบสนธิ์, 2524) ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทสำคัญมากต่อการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน เพราะเป็นผู้กำหนดและนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนจึงส่งผลกระทบต่อกิจการทุกอย่างภายในโรงเรียน ห้องสมุดซึ่งเป็นกิจการส่วนหนึ่งของโรงเรียนก็เช่นเดียวกัน บทบาทในการสนับสนุนห้องสมุดของผู้บริหารโรงเรียนสามารถทำให้ห้องสมุดประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวได้

บทบาทในการสนับสนุนห้องสมุดของผู้บริหารโรงเรียน ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงกิจการห้องสมุดอย่างมาก เพราะหากว่าผู้บริหารโรงเรียนเห็นความสำคัญของห้องสมุดก็จะส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้ประโยชน์จากห้องสมุดให้มากที่สุด โดยการกำหนดนโยบายของห้องสมุดให้สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน แนะนำให้ครูรู้จักใช้ห้องสมุดเป็นอุปกรณ์การสอนและจัดตารางสอนให้เหมาะที่นักเรียนจะได้มีโอกาสใช้ห้องสมุด (อนันต์ ส่งอำไพ, 2528, รัชจวน อินทรกำแหง, 2517 และพนัส หันนาคินทร์, 2523) จัดงบประมาณ

ให้ห้องสมุดอย่างเพียงพอ ทำให้ห้องสมุดสามารถจัดหาวัสดุและอุปกรณ์ที่จะให้บริการได้อย่างพร้อมมูล (เสาวณิต ลาภานันต์, 2524 และ Gardiner, 1954) สนับสนุนให้จัดที่อ่านหนังสือสำหรับชุมชนขึ้นในโรงเรียน นอกจากนี้ถ้าผู้บริหารโรงเรียนเห็นความสำคัญของห้องสมุดก็จะเป็นการกระตุ้นให้ครูและบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียนหันมาสนใจและสนับสนุนห้องสมุด ทำให้ห้องสมุดมีบุคลากรมาช่วยงานมากขึ้น

กรุงเทพมหานคร เป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีหน้าที่จัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ปัจจุบันมีโรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบ 427 โรงเรียน มีครู 13,073 คน นักเรียน 243,435 คน (สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร, 2536)

สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ในฐานะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ตระหนักถึงความสำคัญของห้องสมุดในอันที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครให้ดีขึ้น จึงส่งเสริมให้มีการปรับปรุงห้องสมุดโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อให้เป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้ของนักเรียนและครูในโรงเรียน โดยการจัดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ (กรุงเทพมหานคร, ม.ป.ป.) เช่น จัดซื้อวัสดุสิ่งพิมพ์และครุภัณฑ์ให้ห้องสมุดโรงเรียนทุกโรงเรียน จัดตั้งชมรมครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จัดอบรมครูบรรณารักษ์ที่ยังไม่มีความรู้ทางด้านบรรณารักษศาสตร์ สัมมนาครูบรรณารักษ์ และประกวดครูบรรณารักษ์และห้องสมุดดีเด่นเป็นประจำทุกปี เป็นต้น

อย่างไรก็ดี จากผลการวิจัยที่เกี่ยวกับห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ของ เขาวลัทธิ สุขทัณฑ์ (2525) และ วรพงศ์ พันธุ์ศรีเพชร (2532) ได้พบข้อเท็จจริงที่สอดคล้องกันว่าห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ยังไม่ได้มาตรฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ เนื่องจากขาดแคลนในด้านต่างๆ เช่น วัสดุสิ่งพิมพ์ ครุภัณฑ์ ครูบรรณารักษ์และผู้ช่วยครูบรรณารักษ์ที่มีวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์ ขาดสถานที่เหมาะสมสำหรับจัดห้องสมุด เป็นต้น สภาพดังกล่าวเกิดขึ้นเนื่องจากปัญหาสำคัญ 3 ประการคือ ปัญหาด้านการเงิน ปัญหาด้านบุคลากร และปัญหาด้านผู้บริหารโรงเรียน ปัญหาต่าง ๆ ของห้องสมุดสามารถแก้ไขให้หมดไปได้ถ้าผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุนห้องสมุด (ถวิล มาตรการเยี่ยม, 2535 และ Jay, 1970)

จะเห็นได้ว่าผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญมาก ในการพัฒนาและปรับปรุงกิจการห้องสมุด ด้วยเหตุที่ยังไม่มีการศึกษาบทบาทในการสนับสนุนห้องสมุดของ

ผู้บริหารโรงเรียนในระดับประถมศึกษา ประกอบกับห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร ยังไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างจริงจังจากผู้บริหารโรงเรียน (เยาวลักษณ์ สุขทรัพย์, 2525) ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูบรรณารักษ์ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จึงสนใจที่จะศึกษาบทบาทในการสนับสนุนห้องสมุดโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ เป็นแนวทางให้ผู้บริหารโรงเรียนในการปรับปรุงบทบาทและกำหนดนโยบายในการสนับสนุน และพัฒนาห้องสมุดของโรงเรียนประถมศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูบรรณารักษ์ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครที่มีต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่ควรปฏิบัติในการสนับสนุนห้องสมุดโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร ในด้านวิชาการ ธุรการ บุคลากร กิจกรรมนักเรียน และความสัมพันธ์กับชุมชน

สมมุติฐานในการวิจัย

1. ผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในเรื่องบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารโรงเรียนในการสนับสนุนห้องสมุด
2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันในเรื่องบทบาทที่ควรปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนในการสนับสนุนห้องสมุด
3. ผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่าบทบาทในการสนับสนุนด้านธุรการ เป็นบทบาทที่ผู้บริหารโรงเรียนควรปฏิบัติมากกว่าบทบาทด้านอื่น ๆ

ขอบเขตของการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครที่มีต่อบทบาทในการสนับสนุนห้องสมุดโรงเรียนของ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครในด้านวิชาการ ธุรการ บุคลากร กิจกรรมนักเรียน และความสัมพันธ์กับชุมชน โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจากโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 299 โรงเรียน จำนวนโรงเรียนที่เป็นโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างนี้ได้สุ่มมาจากจำนวนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีทั้งสิ้น 427 โรงเรียน (สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร, 2536) โดยวิธีการดังต่อไปนี้

1. ใช้ตารางสำเร็จรูปของ The Research Division of the National Education Association สหรัฐอเมริกา เป็นเกณฑ์ในการกำหนดจำนวนโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างแต่ละขนาด ทำให้ได้โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 299 โรงเรียน แบ่งออกเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ 80 โรงเรียน ขนาด กลาง 92 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก 127 โรงเรียน ดังปรากฏในตารางที่ 1

2. ภายใต้นับจำนวนโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการเลือกสุ่มอย่างง่าย (Random Sampling) เพื่อให้ได้รายชื่อของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยยึดหลักว่า ให้โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละขนาดกระจายไปอยู่ในพื้นที่ทุกเขตของกรุงเทพมหานคร

ในโรงเรียนแต่ละแห่งผู้วิจัยศึกษาจากบุคลากร 2 คนคือ ผู้บริหารโรงเรียน 1 คน และครูบรรณารักษ์ 1 คน ในที่นี้ผู้บริหารโรงเรียนหมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการหรืออาจารย์ใหญ่หรือครูใหญ่ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ครูบรรณารักษ์ หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งครูบรรณารักษ์หรือผู้ที่มีหน้าที่เป็นหัวหน้ารับผิดชอบในการดำเนินงานห้องสมุดของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้รวมทั้งสิ้น 598 คน โดยจำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน 299 คน ครูบรรณารักษ์ 299 คน

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดของโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดใหญ่	103	80
ขนาดกลาง	127	92
ขนาดเล็ก	197	127
รวม	427	299

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร สภาพ ปัญหาของการดำเนินงานของห้องสมุดโรงเรียน บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครจากหนังสือ วารสารและงานวิจัย นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ไปสังเกตสภาพการดำเนินงานในห้องสมุดโรงเรียน รวมทั้งสัมภาษณ์ครูบรรณารักษ์และผู้บริหารโรงเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 15 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนไขศรีปราโมชอนุสรณ์ สุเหร่าทางควาย สุเหร่าลาดพร้าว สุเหร่าดอนสะแก วัดสามัคคีธรรม วัดเทพศิลา วัดศรีบุญเรือง ลำสาลี กลองกะจะ สุเหร่าหัวหมากน้อย บ้านบางกะปิ วัดบึงทองหลาง-สวนหลวง วัดลาดพร้าว และเพชรดอนอม เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามและเป็นข้อมูลพื้นฐานของการวิจัย

2. สร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นเครื่องมือหลักในการเก็บข้อมูลจำนวน 2 ชุด สำหรับผู้บริหาร 1 ชุด สำหรับครูบรรณารักษ์ 1 ชุด แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียนแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทในการสนับสนุนห้องสมุดของผู้บริหารโรงเรียนในด้านวิชาการ ชุรการ บุคลากร กิจกรรมนักเรียน และความสัมพันธ์กับชุมชน ทั้งบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่ควรปฏิบัติ

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทในการสนับสนุนห้องสมุดของผู้บริหารโรงเรียนในด้านวิชาการ ชุรการ บุคลากร กิจกรรมนักเรียนและความสัมพันธ์กับชุมชน

แบบสอบถามสำหรับครูบรรณารักษ์แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 2 เป็นสภาพของห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะไม่มีในแบบสอบถามของผู้บริหารโรงเรียน ส่วนตอนที่ 1, 3 และ 4 เป็นคำถามที่เหมือนกับแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน

3. ทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามไปทดสอบกับผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ไม่ได้รับเลือกให้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน โดยจำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน 15 คน ครูบรรณารักษ์ 15 คน

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้เหมาะสมที่จะใช้ในการวิจัย

5. เก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ และให้ผู้ตอบส่งแบบสอบถามซึ่งติดแสตมป์จำหน่ายถึงผู้รับเรียบร้อยแล้วกลับมาทางไปรษณีย์

6. วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า T-Test

7. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

8. รายงานผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่ควรปฏิบัติในการสนับสนุนห้องสมุดของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครในด้านวิชาการ ชุรการ บุคลากร กิจกรรมนักเรียน และความสัมพันธ์กับชุมชน

2. ผลการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหารโรงเรียนในการปรับปรุงบทบาทและกำหนดนโยบายในการสนับสนุนและพัฒนาห้องสมุดของโรงเรียนประถมศึกษาต่อไป

คำอธิบายศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

บทบาทที่ปฏิบัติจริง หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร ได้ปฏิบัติในการสนับสนุนห้องสมุดโรงเรียน

บทบาทที่ควรปฏิบัติ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร ควรจะปฏิบัติในการสนับสนุนห้องสมุดโรงเรียน

บทบาทด้านวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียน การสอนโดยใช้ห้องสมุดโรงเรียน

บทบาทด้านธุรการ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร ในการจัดการและอำนวยความสะดวกให้กับบุคลากรของห้องสมุดในด้าน การเงิน อาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ และวัสดุอุปกรณ์

บทบาทด้านบุคลากร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร ในการบริหารงานบุคคลของผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับห้องสมุดโรงเรียน ยกเว้นนักเรียนช่วยงานห้องสมุด

บทบาทด้านกิจการนักเรียน หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนมาช่วยงานและมาใช้ บริการของห้องสมุดโรงเรียน

บทบาทด้านความสัมพันธ์กับชุมชน หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ห้องสมุดโรงเรียนขยาย การบริการออกไปสู่ชุมชน